

Utviklingsmidler 2013-2015

Faglig rapportering 2015

Et samarbeid mellom høgskolene og sykehusene i Bergen.

Forord

Utviklingsmidlene er midler som skal disponeres i et samarbeid mellom høgskolene og sykehusene i Bergen. Midlene skal medvirke til å fremme et sterkere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og praksisfelt og videreutvikle sykehusene som gode læringsarenaer for studenter. Utviklingsmidlene har vært tildelt siden 2007, og er en del av samarbeidet om utdanning, forskning og utviklingsarbeid mellom sykehusene og de helsefaglige høgskolene i Bergen. Retningslinjer og kriterier for utviklingsmidlene er utviklet av Samarbeidsmøtet og Utdanningsrådet og ligger vedlagt til sist i rapporten.

Utdanningsrådet er sammensatt av representanter fra de tre samarbeidende høgskolene, Haraldsplass Diakonale Høgskole, Høgskolen Betanien og Høgskolen i Bergen samt representanter fra Haraldsplass Diakonale Sykehus og Helse Bergen. Rådets formål er å drøfte saker av overordnet og prinsipiell karakter som er av felles interesse for å utvikle et godt og resultatorientert samarbeid. Det er Utdanningsrådet som har vurdert og prioritert søknadene. Utdanningsrådets innstilling er endelig vedtatt av Samarbeidsmøtet. Samarbeidsmøte har representasjon fra alle fem samarbeidende institusjoner på direktør og rektornivå.

Denne faglige rapporten er basert på 8 elektronisk innsendte rapporter for de prosjektene som fikk tildelt utviklingsmidler i 2013. Et prosjekt har fått innvilget utsettelse til 31.12.15. Rapportering er obligatorisk og utføres på standardiserte skjema som er tilgjengelig på [Helse Bergen sine nettsider](#). Etter mange års erfaring med tildeling av utviklingsmidler, ser vi at dette er en spennende satsing som legger til rette for fagutvikling og forskning på tvers av profesjoner og institusjoner. Vi ser også at kvalitet på søknader, prosjektgjennomføring og rapportering stadig er i forbedring.

Fra sluttrapportene har vi valgt å presentere følgende i denne rapporten:

- Sammendrag
- Formidling
- Publikasjon
- Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole
- Studentinvolvering

I tillegg blir det gitt en oppsummering av fagartikler som er under arbeid som resultat av gjennomførte utviklingsprosjekter, samt annen formidling av prosjektene.

Vi håper den faglige rapportering vil bidra til ytterligere spredning av prosjekt og resultat, og vil fremme et enda bedre samarbeid på tvers av profesjoner og institusjoner.

Utdanningsrådet
Sekretariat for Utviklingsmidlene
Juni 2015

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn	4
2. Oppsummering	5
2.1 Antall prosjektsøknader, innvilgete prosjekter og sluttrapporter	5
2.2 Fordeling av utviklingsmidler i perioden 2013-2015	6
2.3 Fagkategori	7
2.4 Tema for prosjektene	7
3. Oversikt: Utviklingsprosjekter og tildelte utviklingsmidler i perioden 2013-2015	8
4. Sluttrapporter 2015.....	9
01_13: Gir lumbal MR-undersøkelse i endret stilling tilleggsinformasjon om nerverotaffeksjon? Er undersøkelsen gjennomførbar? Tverrfaglige utfordringer.	9
02_13: Forsterke læring i hematologipraksis ved bruk av E-læring.	10
03_13: CFS/ME Poliklinikken som læringsarena for sosionom- og ergoterapistudentar i praksis med vekt på tverrprofesjonell samarbeidslæring.	12
05_13: Bruk av læringsplattform og samarbeidslæring i praksis.....	16
07_13: Opplæring i og bruk av behandlingsplaner i DIPS for sykepleiere og sykepleierstudenter ved kirurgisk avdeling post 5.	19
09_13: Undervisningspost - kirurgen 5 i Helse Bergen; <i>Utvikling av ny praksismodell «Bergensmodellen», for sykepleiestudenter i praksis i sykehus.</i>	22
10_13: Kvalitetssikring av muntlig rapport på sjukehus – når er den naudsynt?».....	25
11_13: Saman er vi best om å lære å arbeide tverrfagleg som student.	28
12_13: Opplæring av fasilitatorer i simuleringslæringsmetodikk.....	30
5. Publikasjoner initiert av utviklingsmidler (2013-2015)	33
5.1 Vitenskapelige artikler	33
5.2 Annen formidling av prosjektene	33
Vedlegg 1. Kriterium for tildeling av utviklingsmidlar	34

1. Bakgrunn

Hovedformålet med utviklingsmidlene er at de bidrar til å utvikle praksisfeltet som en bedre læringsarena for studentene og medvirke til å fremme et sterkere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og praksisfelt. Tidligere ble det betalt honorar for veiledning av studenter i praksis. Det er disse praksisveiledningsmidlene som er omgjort til utviklingsmidler. Midlene skal brukes til samarbeidsprosjekt mellom høgskolene og helseforetakene.

Høgskolene og sykehusene i Bergen har samarbeidet om tildeling av utviklingsmidlene siden 2007. Midlene er søkbare for ansatte i Helse Bergen, Haraldsplass Diakonale sykehus, Høgskolen i Bergen, Høgskolen Betanien og Haraldsplass Diakonale Høgskole. Søknadene blir behandlet av et arbeidsutvalg fra Utdanningsrådet. Det blir laget en innstilling som behandles i Utdanningsrådet før Samarbeidsmøtet på direktørnivå mellom høgskolene og sykehusene i Bergen gjør endelig tildeling.

Hvilke tema som blir prioritert for inneværende søknadsperiode, krav til søknadene, føringer og andre kriterier for tildelingene blir fastsatt av Samarbeidsmøte og Utdanningsrådet.

For kriterier for tildeling av utviklingsmidler for 2013-2015, se vedlegg 1.

2. Oppsummering

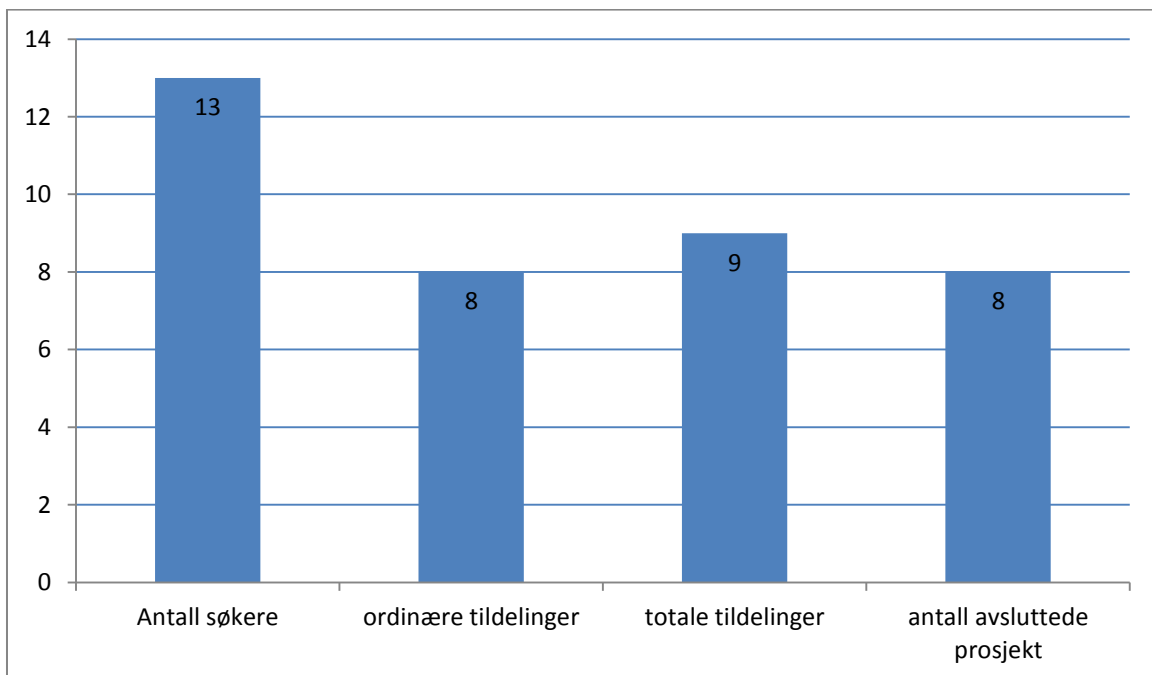
2.1 Antall prosjektsøknader, innvilgete prosjekter og sluttrapper

For perioden 2013-2015 kom det inn 12 søknader om utviklingsmidler innen fristen 1. mars 2013. En søknad ble innsendt for sent og ble derfor ikke vurdert. Av disse fikk 8 prosjekt tildelt 1,4 millioner i utviklingsmidler under ordinære tildeling. I tillegg besluttet samarbeidsmøtet en strategisk tildeling utenom de formelle kriteriene (fig.1).

Det var mange spennende og gode prosjekter i denne søkerrunden og det er gledelig å se stadig bedring i søknadenes kvalitet.

Totalt inngår det åtte sluttrapper i denne faglige rapporteringen for 2015. Prosjekt 01_13 har søkt samarbeidsmøtet om utsettelse av sluttrapport pga sykdom. Utsettelse på innlevering av sluttrapport er innvilget til 31.12.15.

Figur 1 Oversikt over antall prosjektsøknader, innvilgete og fullførte prosjekter som er del av den faglige rapporteringen for 2015.

2.2 Fordeling av utviklingsmidler i perioden 2013-2015

Fra 2013 har alle prosjektene vært toårige. Over denne 2 års perioden ble det totalt delt ut kr. **1 618 270**.

Halvparten av midlene (kr. **809 135**) ble utbetalt i 2013. Prosjektene fikk tildelt andre halvpart av totalt tildelt beløp etter dokumentert tilfredsstillende framdrift og innlevert årsrapport i mai 2014, årsrapportene ble godkjent av utdanningsrådet.

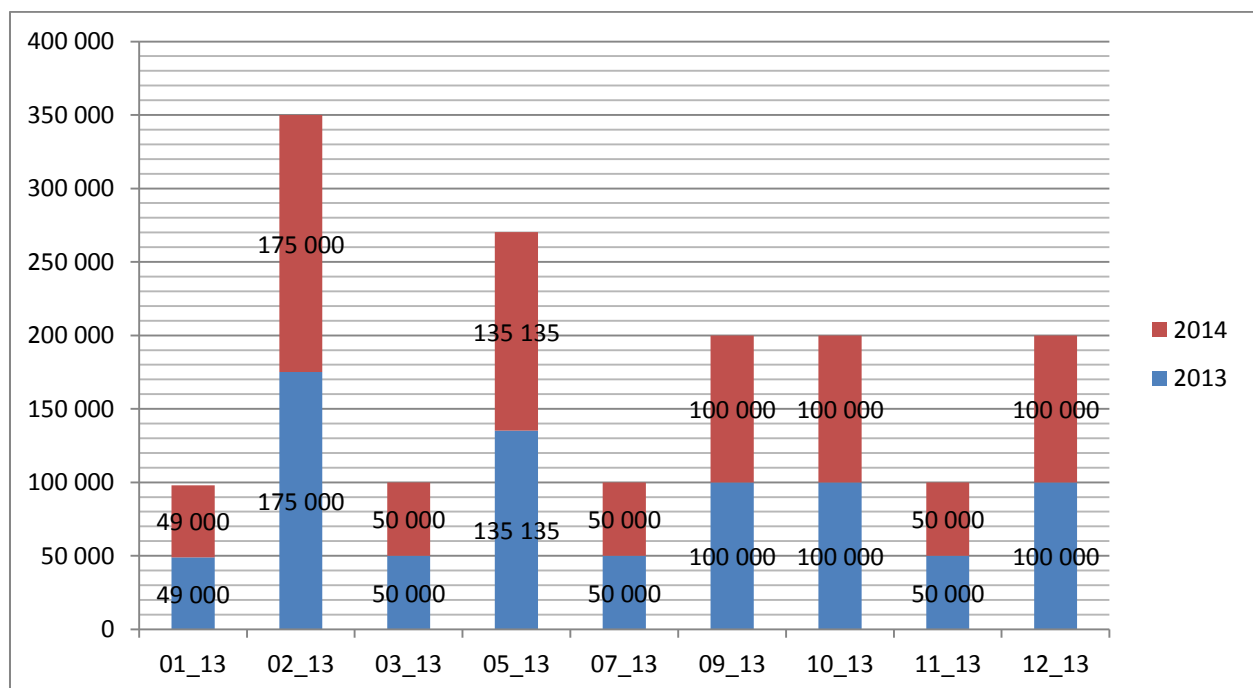
Se tabell 3 for flere detaljer om hvert prosjekt.

Størrelsen på total tildeling pr prosjekt varierte fra kr.98.000 til kr.350.000 (fig.2).

Det ble også satt av kr. **320 000** til sekretariatsfunksjonen i perioden 2013-2015. Sekretariatet er tilknyttet FoU avdelingen i Helse Bergen.

Totalsummen som ble brukt i forbindelse med utviklingsmidler summeres til kr. **1 938 270** for perioden 2013-2015.

Figur 2 Oversikt over tildelingsbeløp av alle prosjekter i 2013 og 2014.

2.3 Fagkategori

Prosjektene for perioden 2013-2015 inkluderer flere faggrupper. Tabell 1 viser hvilke fagkategori prosjektleder representerer. Det er tverrfaglig tilnærming i tre av prosjektene. Av de 9 prosjektene har tre hatt prosjektleder fra foretakene og seks er ledet av høgskoleansatte (tabell 2).

Tabell 1: Antall prosjekter pr fagkategori, 2013-2015

Fagkategori-prosjektleder	Antall
Sykepleie	5
Fysioterapi	1
Bioingeniør	1
Radiograf	1
Sosionom	1

Tabell 2: Oversikt over stillinger av hver enkelt prosjektleder.

Stilling	Antall	Institusjon
Prodekan	1	HiB
PhD	1	HiB
Utdanningsleder	1	HiB
Førstelektor	1	HiB
Høgskulelektor	2	HDH
Sosialkonsulent	1	HUS
Avdelingssykepleier	1	HUS
Rådgiver	1	HUS

2.4 Tema for prosjektene

Det har vært en bred variasjon i hvilke tema de ulike prosjektene har fokusert på og noen prosjekt favner flere tema; *Foretaket som læringsarena* har vært tema i hele seks av prosjektene. Utvikling av e-læringsprogram har vært fokus i to av prosjektene. Tre av prosjektene er innom *Samspill/integrering mellom utdanning og praksisfelt*, med nytenkning rundt organisering av praksis. *Tverrprofesjonalitet* har vært berørt i fire av prosjektene, og hvor et av prosjektene har hatt *tverrfaglig* prosjektgruppe. For mer detaljer henvises til det enkelte prosjekt i denne rapporten.

3. Oversikt: Utviklingsprosjekter og tildelte utviklingsmidler i perioden 2013-2015

Tabell 2 viser alle 9 prosjekter som fikk tildelt utviklingsmidler i 2013, alle prosjektene er toårige prosjekt.

Tabell 2 Oversikt innvilgete prosjekter i 2013 for årene 2013-2015.

Prosjekt nr.	Prosjektleder	Prosjekt tittel	samarbeidspartner	Innvilget beløp
01_13	Dalen, Nina (HiB)	Gir lumbal MR-undersøkelse i endret stilling tilleggsinformasjon om nerverotaffeksjon? Er undersøkelsen gjennomførbar? Tverrfaglige utfordringer.	HUS, radiologisk avd.	98 000
02_13	Ersvær, Elisabeth (HiB)	Forsterke læring i hematologipraksis ved bruk av E-læring	HDS, HB LKB, (HiB medieseksjonen)	350 000
03_13	Follestad, Inghild (HUS)	CFS/ME Poliklinikken som læringsarena for sosionom- og ergoterapistudentar i praksis med vekt på tverrprofesjonell samarbeidslæring	HiB, Institutt for sosialfag og vernepleie, Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi	100 000
05_13	Haugland, Mildrid (HiB)	Bruk av læringsplattform og samarbeidslæring i praksis	HUS, fysio	270 270
07_13	Hagen, Kari-Britt (HUS)	Opplæring i og bruk av behandlingsplaner i DIPS for sykepleiere og sykepleierstudenter ved kirurgisk avdeling post 5	HiB, BDH	100 000
09_13	Nesse, Hilde (HUS)	Undervisningspost - kirurgen 5 i Helse Bergen; <i>Utvikling av ny praksismodell «Bergensmodellen», for sykepleiestudenter i praksis i sykehus.</i>	HiB, HDH, Betanien	200 000
10_13	Einarsen, Kari Anne (HDH)	Kvalitetssikring av muntleg rapport på sjukehus - når er den nødvendig?	HDS	200 000
11_13	Einarsen, Kari Anne (HDH)	Saman er vi best om å lære å arbeide tverrfagleg som student	HDS	100 000
12_13	Marit Hegg Reime (HiB)	Opplæring av fasilitatorer i simuleringslæringsmetodikk	HB	200 000
	Totalt:	9 prosjekter		1 618 270

4. Sluttrapper 2015

01_13: Gir lumbal MR-undersøkelse i endret stilling tilleggsm informasjon om nerverotaffeksjon? Er undersøkelsen gjennomførbar? Tverrfaglige utfordringer.

«Prosjekt 01_13 har søkt om og fått innvilget utsettelse av innlevering av sluttrapport til 31.12.15.»

02_13: Forsterke læring i hematologipraksis ved bruk av E-læring.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Elisabeth Ersvær	Førsteamanuensis	HiB	eers@hib.no
Prosjektmedlemmer:			
Olgunn S Lid	Seksjonsleder/overbioingeniør	LKB, HUS	Olgunn.lid@helse-bergen.no
Merete K Litleskare	Nestleder/overbioingeniør	LKB/KK, HUS	Merete.knudsen.litleskare@helse-bergen.no
Anne-Margrethe Holmefjord	Sjefsbioingeniør	HDS	Anne-margrethe.holmefjord@haraldsplass.no

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Mål/hensikt

Integrere multimedia læreprogrammer for læring av teoretiske og praktiske ferdigheter i forbindelse med hematologipraksis ved bioingeniørutdanningen (HIB).

Metode

Utvikle en nettbasert, lett tilgjengelig E-læringsressurs innen avansert hematologiske analyseinstrumentering som bioingeniørstudenter møter i sin eksterne praksis (2 dager) ved helseforetakene på HUS og HDS.

Gjennomføring

Prosjektet hadde oppstart høsten 2013. Våren 2014 var det sammenfattet et manus/arbeidsdokument som er grunnlaget for deler av E-læringsressursen (Bacheloroppgave/studentinvolvering). Senter for Nye Medier (HiB) har vært på LKB/KK og LKB (HUS) og filmet/fotografert ADVIA og CellDyn. Videre har Senter for nye Medier laget figurer, animasjoner og redigert film. Vi har hatt jevnlig prosjektmøter ved behov.

Resultat

Prosjektet er etter plan for gjennomføring ment å lanseres høsten 2015. Vi har kjøpt domenet: www.ePraksis.no som Senter for Nye Medier (HiB) arbeider med å ferdigstille for bruk fra september 2015. Noe animasjon og redigeringsarbeid gjenstår men vil etter planen være ferdigstilt før september 2015.

Konklusjon

www.ePraksis.no er høyst trolig klar for bruk høsten 2015 slik som planlagt. Noe arbeid gjenstår per i dag, men prosjektet har høy prioritet blant prosjektdeltagerne ved Senter for Nye Medier (HiB), HDS, LKB/KK-HUS, LKB-HUS og prosjektleder Elisabeth Ersvær (HIB).

E-læringsprosjektet ”ePraksis i hematologi ” har gitt ringvirkninger til et større prosjekt som har til hensikt å omfavne alle emner innenfor Medisinsk Laboratorieteknologi (med støtte fra Norgesuniversitetet (<https://norgesuniversitetet.no/artikkel/24-prosjekt-far-stotte-for-2015> og Utviklingsmidlene 2015-17) og Utviklingsmidlene 2015-17.

Formidling

- Poster NITO-Utdanningskonferansen 2014
- Muntlig presentasjon Instituttmøte IBK, HiB 2015
- Muntlig presentasjon Veilederseminar 2015
- Muntlig presentasjon NITO-Utdanningskonferansen 2015
- En presentasjon av prosjektet i fagtidsskriftet Bioingeniøren planlegges V2016

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

Prosjektet har fremmet et sterkere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen Høgskolen i Bergen og praksisfeltet (Haraldsplass Diakonale sjukehus og Helse Bergen HF) innen hematologi. Prosjektgruppen har hatt jevnlig prosjektmøter ved behov. Prosjektgruppen har fungert konstruktivt og tilfredsstillende.

Studentinvolvering

Tre bachelorstudenter har skrevet en bacheloroppgave som ligger til grunn for deler av ePraksis i hematologi. Når ePraksis tas i bruk fra og med høsten 2015, ønsker vi sterk studentmedvirkning for å kunne forme produktet best mulig etter brukernes ønsker/behov.

03_13: CFS/ME Poliklinikken som læringsarena for sosionom- og ergoterapistudentar i praksis med vekt på tverrprofesjonell samarbeidslæring.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Inghild Follestad	Sosialkonsulent	Sosionomavdelinga HUS	inghild.follestad@helse-bergen.no
Prosjektmedlemmer:			
Björg Rene	Spesial-ergoterapeut	Ergoterapiavdelinga HUS	bjorg.rene@helse-bergen.no
Astrid Småbrekke	Ledar	Sosionomavdelinga HUS	astrid.småbrekke@helse-bergen.no
Anne Helen Jacobsen	Seksjonsledar	Ergoterapiavdelinga/ AFMR	anne.helen.jacobsen@helse-bergen.no
Gunnlaug Miljeteig 2013/14	Høgskulelektor	Institutt for sosialfag og vernepleie, HiB	gunnlaug.miljeteig@hib.no
Randi Gjöringbø 2013/14	«	«	randi.gjoringbo@hib.no
Inta Tove Taranrød 2013/14	«	Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi, HiB	inta.taranrod@hib.no
Birgit Hansen 2014/15	«	Institutt for sosialfag og vernepleie, HiB	birgit.hansen@hib.no
Susanne Grødem Johnson 2014/15	«	Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi, HiB	susanne.grodem.johnson@hib.no

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultat

Mål/ hensikt

Prosjektet har hatt som formål å prøve ut CFS/ME Poliklinikken som læringsarena for sosionom- og ergoterapistudentar i praksis-med vekt på tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS).

Formålet har vore å legge til rette for praksiserefaringar ut over det individuell praksis kan gi. Prosjektet har søkt å utforske CFS/ME Poliklinikken som tverrprofesjonell læringsarena saman med studentane og høgskulen. Også for høgskulen har det vore viktig å bruke prosjektet til ei utvikling av praksisfeltet mot meir tverrprofesjonelt fokus.

Metode

Den sentrale målsettinga med TPS er på tvers av profesjongrensene å bedre samhandlinga rundt brukaren slik at kvaliteten på pasientbehandlinga blir best mulig. CFS/ME Poliklinikken som læringsarena var ikkje tilfeldig valgt. Poliklinikken gir tilbod til pasientar med

postviralt/kronisk utmattelsessyndrom (CFS/ME), ei pasientgruppe som i stor grad er avhengig av tverrprofesjonalitet for å oppnå vellykka rehabilitering. CFS/ME-teamet har også gjort stor bruk av læring på tvers av profesjongrensene i eiga fagutvikling.

Gjennomføring

Tre studentar har deltatt i prosjektet; ein sosionomstudent h-2013 og ein ergoterapstudent og ein sosionomstudent saman h-2014. Alle har vore 3. årsstudentar ved Høgskolen i Bergen.

Ein har vektlagt tverrprofesjonell samarbeidslæring gjennom felles pasientsamtalar, deltaking på mestringskurs, dialog og tverrprofesjonell veiledning. Vi har vore to veiledarar, ergoterapeut og sosionom, som begge er tilsette i CFS/ME Poliklinikken.

Resultat

Ein av dei sentrale konklusjonane i prosjektet var studentane sin opplevelse av gjensidigheit i dialogen seg mellom. Dette var sentralt for utvikling av eigen fagidentitet i ein tverrfaglig setting. I denne dialogen opplevde dei seg som likeverdige partar, ei viktig forutsetning for å utvikle seg som fagpersonar på kvart sitt fagfelt. Dei rapporterte at gjensidig dialog student til student var noko kvalitativt anna enn dialogen med veileidar.

Studentane rapporterte også om ei grunnleggande respekt overfor kvarandre sitt fagområde. Både gjennom å oppdage likheiter og ulikheiter i faga sine, kunne dei bekrefte kvarandre framfor å prøve å vere best og overgå den andre. Fokuset var å finne felles mål for pasientsamtalane der dei kunne utdjupe kvarandre og med det hjelpe pasientane best mulig. Dette er også den sentrale hensikta med tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS).

Konklusjon

Eit sentralt spørsmål vi tok med inn i prosjektet var forholdet mellom fagspesifikk og tverrprofesjonell læring. Det er naturleg å spørre om det ikkje er bedre å utvikle ein grunnleggande yrkesidentitet gjennom meir reindyrka sosionom-/ ergoterapipraksis før studentar blir utfordra gjennom tverrprofesjonelle praksisperiodar. Vil diskusjonar med student frå anna fagområde vere forstyrrende på utvikling av eigen yrkesidentitet dersom dette kjem for tidlig?

Eit godt tverrfaglig samarbeid bygger på ein trygg profesjonsidentitet. Det har tidligare vore eit stort fokus på at identiteten for studentar i det enkelte fag må byggast først, før ein kan ha fokus på tverrprofesjonelt samarbeid. Sjølv om dei to veiledarane som var involvert i prosjektet på sjukehuset hadde god erfaring med tverrprofesjonell teamlæring i poliklinikken, så hadde begge likevel ein tanke om at det måtte vere annleis for studentar som var nye i sitt fag og på leit etter ein yrkesidentitet.

Nyare forskning tyder imidlertid på at ein trygg profesjonsidentitet også kan utviklast i ein tverrprofesjonell lærings situasjon der den enkelte ser og blir trygg på si eiga rolle sett i forhold til andre yrkesgrupper (jm. før Stortingsmelding nr. 13 (2011-12). Utdanning for velferd. Samspill i praksis./ Carpenter, John og Helen Dickinson (2008): Interprofessional

education and training (Bristol: Policy Press)). Prosessane går altså parallelt og forsterkar kvarandre gjensidig. Erfaringane knytta til denne prosjektpraksisen i CFS/ME Poliklinikken underbygger slike konklusjonar.

Formidling

Prosjektet har resultert i eit samarbeid mellom praksisfeltet og høgskulen om undervisning i tema «Rehabilitering og sosialt arbeid på sjukehus», med stor vekt på eksempel frå praktisk arbeid. Samarbeidet blir vidareført også etter at prosjektet er over.

Ei av dei utfordringane prosjektgruppa har gitt seg i forlengelsen av prosjektet, er å skrive ein faglig artikkel som oppsummerer ein del av erfaringane. Prosjektgruppa, inklusive dei to studentane som hadde praksis hausten-2014, har gitt artikkelen følgande arbeidstittel; «Tverrprofesjonell samarbeidslæring i spesialistpoliklinikk for pasientar med postviralt/kronisk utmattelsessyndrom (CFS/ME)». Artikkelen vil bli sendt for vurdering i fagblada «Ergoterapeuten» og «Fontene» når den er ferdig.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

Samarbeidet mellom høgskulen og praksisfeltet har gått som planlagt og har blitt ivaretatt gjennom samarbeidsmøter der studentane, høgskulen og veiledarane har deltatt.

CFS/ME Poliklinikken var her læringsarena. Ei av utfordringane vi har møtt på i denne prosjektpraksisen er poliklinikken si avgrensa opningstid. Det betyr at studentar som skal ha praksis i CFS/ME Poliklinikken må kombinere dette med å ha praksis i ei anna sjukehusavdeling samtidig. Det har ikkje vore heilt lett, både med tanke på det praktiske og i forhold til veiledning.

Det er også ei utfordring å ha studentar i ein spesialisert poliklinikk der det er krav om kontinuerlig fagutvikling og rådgivning overfor ei relativt sjelden pasientgruppe. Det å legge til rette for studentsamtalar i ein slik poliklinikk krev ei større planlegging på førehand enn vi var heilt klar over då vi gjekk inn i prosjektet. Kanskje bør det organiserast ein form for «studentklinikk» der pasientar kan velge å få eit tilbod som kan imøtekome ein del av det behovet dei har for oppfølging, ut frå studentane sin kompetanse og faglige modenheit så langt.

Studentinvolvering

Prosjektet har vore heilt avhengig av studentane si involvering og vilje til å reflektere og dele sine tankar med prosjektgruppa. Dette har dei gjort både skriftlig og muntlig, og desse tilbakemeldingane er ein sentral del av denne sluttrapporten og eit grunnlag for konklusjonane i den artikkelen prosjektgruppa no skriv på.

Studentane var tydelige på at ei forutsetning for den rapporterte opplevelsen av gjensidig støtte, var ei grunnleggande trygghet dei mellom. For å oppnå dette er ikkje samanfallande praksisperioder nok. Det må leggest til rette for møtepunkt der felles erfaringar og gjensidig tillit kan byggast opp.

Rammevilkåra for dialogen studentane mellom vart i dette prosjektet lagt til rette slik at dei hadde tilgang til eit felles praksiskontor som dei disponerte fritt dei dagane dei hadde prosjektpraksis. Her kunne dei trekke seg tilbake saman og dele tankar dei fekk både spesifikt knytta til felles pasientsamtalar og elles i forhold til meir generelle problemstillingar som vart aktualisert. Dei rapporterte om mange gode dialogar. Dei hadde felles førebuingar til egne samtalar og drøfta problemstillingar etterpå, oppsummerte inntrykk etter å ha deltatt som observatørar og planla felles undervisning.

Ei viktig forutsetning for at CFS/ME Poliklinikken skal fungere godt som tverrprofesjonell læringsarena også i framtida, er i lys av dette også god førebuing før praksisstart.

Det vil vere opp til Høgskulen å avklare kven av studentane ein slik praksis passar best for.

05_13: Bruk av læringsplattform og samarbeidslæring i praksis.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Mildrid Haugland	Prodekan for utdanning/ høgskolelektor	HiB	mha@hib.no
Unni Vågstøl (fra juni 2014)	Utdanningsleder/ førstelektor	HiB	uva@hib.no
Prosjektmedlemmer:			
Else Sterndorff	Avdelingssjef	HUS	
Sidsel Kaland	Høgskolelektor	HiB	
Torunn Urnes Meyer	Spesialfysioterapeut	HUS	
Aarid Olsen	Spesialfysioterapeut	HUS	

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Formål

Prosjektet bygger på tidligere prosjekter. Målet med prosjektet er å videreutvikle læringsplattformen slik at den kan brukes til opplæring av studentveilederne. Gjennom dette skal de systematisk kunne bruke samarbeidslæring til å bidra til studentenes profesjonelle utvikling i praksis.

Metode/ gjennomføring

Til tross for prosjektleders sykefravær og overføring av prosjektansvar til utdanningsleder fysioterapi er prosjektet gjennomført mer eller mindre etter planen.

Prosjektet har vært gjennomført som «aksjonsforskning». Det ble opprettet prosjektgrupper for å ivareta ulike deler av prosjektet, en knyttet til veiledning og utvikling av e-læringskurs, en knyttet til litteraturgjennomgang om profesjonskompetanse og læring i klinisk praksis i fysioterapi.

Det ble høsten 2013 gjennomført separat veilederseminar for veiledere ved HUS.

Praksisperioden januar til mars 2014 ble gjennomført med vekt på utvikling av beskrivelser av veiledningssituasjoner og læringssituasjoner i praksis. Beskrivelsene av veiledningssituasjoner ble brukt i workshopen for veilederne som ble gjennomført i mai 2014. Fokus var samarbeidslæring og utvikling av læringssituasjoner i klinisk praksis. I tillegg til ansatte ved HiB deltok veiledere fra HUS, faglig ansatte og veiledere fra Duke University, NC og faglig ansatte fra Trinity University, Dublin. Spontant positive tilbakemeldinger. Høsten 2014 var HUS veiledere integrert i det ordinære veilederseminaret ved fysioterapeututdanningen. Alle veiledere som ønsket det fikk tilgang til It's learning og alt materiale som var samlet fra tidligere år. Svært få veiledere benyttet seg av ressursene gjennom praksisperioden.

Online kurs i veiledning

Kurset ble ferdigstilt i november 2014, lagt ut på HUS sin opplæringsportal og prøvet ut i forkant av og i løpet av praksisperioden januar til mars 2015. Veiledere som hadde minst 2 studenter i praksis fikk også veiledning i gruppe med fokus på samarbeidslæring.

Evaluering av kurset og veiledningssamlingene ble gjennomført som questback undersøkelse mars/april 2015. Gjennomgående positive tilbakemeldinger. Evaluering presentert på samarbeidsmøte HiB, HUS og HDS, samt på instituttmøte HiB mai 2015. Evalueringsmøte i arbeidsgruppen mai 2015 resulterer i justering av kurset samt tilbud om kurset til andre samarbeidende praksisinstitusjoner. I tillegg er kurset i ferd med å bli tilpasset ergoterapi.

Resultat

Fokus på samarbeidslæring og veilederopplæring har virket positivt. I praksisperioden 2015 ble 22 av 26 3.årsstudenter som hadde praksis på HUS veiledet i par. Det ble positivt vurdert både av studenter, veiledere og av ledelsen ved Fysioterapiavdelingen

E-læringskurset er positivt evaluert og vil bli videreutviklet/justert og distribuert. Prosjektet har ført til tettere samarbeid mellom fysioterapi og ergoterapi ved HIB og HUS om nye prosjekter, som bygger videre på resultatene og erfaringene fra dette prosjektet.

E-læringskurset er presentert på instituttmøte EFR- AHS, HiB.

Konklusjon

Prosjektet har fylt målsettingen uten at skriftlige publikasjoner er påbegynt.

Spesifikk og systematisk veilederopplæring med vekt på samarbeidslæring har gitt positive reaksjoner og økt villighet til å ta mer enn en student i praksis. Det har økt interessen for å være veileder og studentene får god og tett oppfølging i praksis.

Prosjektet har ledet til økt fokus på samarbeidslæring både i fysioterapi og for resten av Institutt for EFR, samt for andre samarbeidspartnere.

Formidling

- 28.12.13. Torunn U. Meyer og Unni Vågstøl presenterer prosjektet som ledd i praksisforberedelse for veilederne for 3. års fysioterapistudenter på HUS.
- 09.12.14. Unni Vågstøl presenterer prosjektet med vekt på samarbeidslæring på veilederseminar for fysioterapeuter.
- 20.05.15. Sidsel Kaland presenterte erfaringer med utvikling av e-læringskurs for veiledere på Instituttmøte EFR, AHS, HiB.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

I prosjektgruppene er det vært et tett og godt samarbeid mellom representanter for HUS og HiB. Prosjektsamarbeidet har blitt tatt opp både i ordinære og spesielt avtalte samarbeidsmøter. Sykehuset har i forbindelse med prosjektet og de resultatene som her kommet vært villig til å ta imot flere studenter enn først bestemt. Dette er viktig for at HiB skal kunne tilby sine studenter gode praksisplasser i relevante avdelinger.

Studentinvolvering

Fysioterapistudentene har deltatt på ulike måter;

- først gjennom ordinær praksisdeltakelse og ved at de har deltatt i veiledning i par ved HUS med de nye utfordringer dette også gir studenter 2 kull har vært involvert.
- Så gjennom å utforme læringssituasjoner tilpasset deres praksissted, og å beskrive gode og mindre gode veiledningssituasjoner i praksis. Her var det i all hovedsak kull F12 som var involvert. Studenter fra dette kullet deltok også i det separate veilederseminaret for praksisveiledere ved HUS høsten 2013.

07_13: Opplæring i og bruk av behandlingsplaner i DIPS for sykepleiere og sykepleierstudenter ved kirurgisk avdeling post 5.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Kari Britt hagen	Avdelingssykepleier	Avd for bryst- og endokrinkirurgi, HUS	
Prosjektmedlemmer:			
Elisabeth Beisland	Høyskolelektor	HIB	
Reidun Nordal	Sykepleier	DIPS fagsenter, HUS	
Berit Båtsvik	Høyskolelektor	Høgskolen Betanien	
Beate Etim	Avdelingssykepleier	Kir avd post 2, HUS	
Veronica Aasgard	Ressurssykepleier	Kir avd post 5	
Solveig Grøneng	Ressurssykepleier	Kir avd post 5	
Stine Haraldsen	Avdelingssykepleier	Kir avd post 5	

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Mål/hensikt

Hovedformålet med prosjektet har vært å sørge for at behandlingsplan i DIPS er det dokumentet som skal brukes når sykepleiere og studenter skal dokumentere pasienter sine helseproblem, behov for helsehjelp, observasjoner, tiltak, vurderinger og resultat. God sykepleiedokumentasjon skal være med på å sikre god samhandling om pasienter i helsetjenesten, bedre informasjonsflyt (meldingsløftet) og øke pasientsikkerheten.

Definerte mål

1. å gi sykepleierstudenter i grunnutdanningen opplæring i sykepleiedokumentasjon og bruk av behandlingsplaner i DIPS
2. å gi sykepleiere ansatt på post 5 opplæring i sykepleiedokumentasjon og bruk av behandlingsplaner i DIPS
3. å stimulere til diskusjon og refleksjon rundt hva sykepleierne dokumenterer og hva man skal og bør dokumentere.

Beskrivelse av målsetting for bruk av behandlingsplaner i DIPS på post 5

- Dokumenter skal kun opprettes ved behov for å dokumentere relevante og nødvendige opplysninger
- Behandlingsplan skal opprettes. Behandlingsplanen skal være hoved dokumentasjon og skal til enhver tid følges og være oppdatert
- Tiltak og forordninger beskrevet i behandlingsplanen er å anse som utført med mindre annet er dokumentert.

Metode

For å vurdere om iverksatte tiltak har hatt effekt, har vi evaluert prosjektet ved 0-måling før intervensjon (Opplæring), og 1-måling, ca 3 mnd etterpå. Evalueringsskjema er hentet fra «leveransedokumentet» etter innføringsprosjektet i fase 2 (DIPS). Vi har gjort noen endringer. Følgende måleparameter:

- Opplevd tidsbruk til å lese sykepleiedokumentasjon
- Opplevd tidsbruk til å skrive sykepleiedokumentasjon
- Opplevd kunnskap om pasient på bakgrunn av tilgjengelig sykepleiedokumentasjon
- Opplevd oversikt om pasienten sin tilstand vha sykepleiedokumentasjon
- Behandlingsplan som førstevalg
- Opplevd bedre kvalitet på sykepleiedokumentasjonen når pasienten har behandlingsplan
- Opplevd mindre tidsbruk til sykepleiedokumentasjon ved bruk av behandlingsplan

Gjennomføring

Sykepleiere og sykepleierstudenter har fått opplæring i bruk av behandlingsplaner i DIPS. Det har vært prosjektmøter 1 – 2 ganger pr mnd for oppfølging av ressurspsykepleiere, og for å diskutere evt utfordringer. Prosjektgruppen hadde et «kick off» møte i oppstarten, hvor blant annet erfaringer fra innføring av behandlingsplaner i DIPS i sykehuset i Vestfold ble presentert. Vi fikk også bistand fra juridisk rådgiver, med bl a gjennomgang av helsepersonell loven.

Vi har hatt stort fokus på lederforankring, og det har vært viktig å ha med ressurs fra DIPS fagsenter for blant annet tekniske støtte. Det har vært innført «refleksjonsmøter» (2 ganger pr uke), hvor ressurspsykeleier har hatt ansvar for innhold (tema / case) og gjennomføring.

Resultat

Evalueringen er gjennomført som planlagt, både hos sykepleiere ansatt på post 5, og hos sykepleierstudenter; to puljer, siste mai 2014. Resultatene viser at studentene opplevde å bruke kortere tid både på å lese og skrive sykepleierdokumentasjonen ved bruk av behandlingsplan. I tillegg rapporterte de at det ga dem god kunnskap, og at det var enklere å orientere seg.

De ansatte rapporterte at innføringen resulterte i at de brukte lengre tid på å lese og skrive sykepleiedokumentasjon, men samtidig rapporterte de at innføring av behandlingsplan ga de økt kunnskap om pasienten og at det var lettere å orientere seg ved hjelp av behandlingsplan. Begge rapporterer at de opplever bedre kvalitet på sykepleiedokumentasjonen når pasienten har behandlingsplan

Konklusjon

Målsetting om at 80 % av pasientene på post 5 skal ha behandlingsplan har lyktes, men vi erfarer at dette likevel må jobbes kontinuerlig med. Det er viktig at leder hele tiden etterspør bruken, og at en dedikert sykepleier får ansvar for å organisere «refleksjonsmøter» samt ansvar for innhold (tema / case) og gjennomføring.

Formidling

Vi har hatt flere møter, og avsluttet prosjektet med en fagdag for hele kirurgisk klinikk, hvor tema var dokumentasjon. Høgskolene deltok, både lærere og studenter. Resultatene fra dette prosjektet ble presentert, samt ulike aspekter knyttet til sykepleiedokumentasjon. Foredragene ble tatt opp og ligger ute på intranett.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

Post 5 har til nå hatt studenter fra to høyskoler. Da vi hadde første pulje med studenter, organiserte lærer seg slik at hun var til stede på sengeposten 3 timer onsd / torsd/ fred hver uke. Det medførte at lærer var delaktig på prosjektmøtene, og det var tett samarbeid om prosjektet.

I pulje to organisert lærer sin tilstedeværelse i posten på en annen måte og deltagelsen i prosjektet var redusert.

Studentinvolvering

Sykepleierne på post 5 har samhandlet godt med alle studentene i opplæring og bruk av sykepleiedokumentasjon / behandlingsplaner i DIPS. Studenter og lærer har hatt tilgang til øvingsbasen i DIPS, og har hatt mulighet til egenlæring.

Når sykepleierne på post opplever at bruk av behandlingsplan i DIPS er noe de mestrer, har samhandling og læring relatert til dokumentasjon, fungert bra med studentene. En av gevinstene som har vært påpekt, er at diskusjon rundt hva som skal dokumenteres, har gitt flere sykepleiefaglige diskusjoner, noe som beskrives å stimulere refleksjon og har bidratt til gode læresituasjoner hos sykepleier - student.

09_13: Undervisningspost - kirurgen 5 i Helse Bergen; Utvikling av ny praksismodell «Bergensmodellen», for sykepleiestudenter i praksis i sykehus.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Hilde Nesse	Rådgiver	Helse Bergen	Hilde.Nesse@helse-bergen.no
Prosjektmedlemmer:			
Beate Etim	Avd.spl	Kir 2	Erstattet av ny avd.spl ved kir 5
Stine Steen Haraldsen	Avd.spl	Kir 5	stine.steen.haraldsen@helse-bergen.no
Elisabeth Morland	Ass.avd.spl	Gått ut av prosjektet da hun sluttet i stillingen	
Solveig Grøneng	Sykepleier/ praksisveileder	Kir 5	solveig.groneng@helse-bergen.no
Kari-Britt Hagen	Avd.spl	Kir pol -bryst og endokrin	kari.britt.hagen@helse-bergen.no
Berit Båtsvik	Høgskolelektor	Høgskolen Betanien	berit.batsvik@betanien.no
Elisabeth Beisland	Høgskolelektor	Høgskolen i Bergen	elisabeth.beisland@hib.no
Tone Stikkholmen	Høgskolelektor	Haraldsplass D. Høgskole	tst@hdh.haraldsplass.no
Sidsel Kaland	Høgskolelektor	Høgskolen i Bergen	sidsel.kaland@hib.no

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Mål/hensikt

Formålet har vært å prøve ut nye modeller for praksisstudier og veiledning for sykepleiestudenter i sykehuset samt utforske og utfordre høgskolelærers, praksisveileders og sykepleiers rolle i opplæring/veiledning av studentene.

Metode

Sykepleierstudenter og sykepleiere har evaluert praksisperiodene via spørreskjema. Det har vært gjennomført møter/samtaler med erfaringsutveksling ml prosjektleder, høgskolelærere, praksisveileder, sykepleierne og studenter ila prosjektperioden som har bidratt til kontinuerlig diskusjon og systematisk evaluering i prosjektet.

Intensjonen var å prøve ut ulike praksismodeller, men ila prosjektperioden ble det klart at man heller ville gå for en modell og få en god og systematisk evaluering av denne.

Gjennomføring

Fra høst 2012 til vår 2015 har 20 studenter fra HiB (3 perioder) og 16 studenter fra Betanien (3 perioder) gjennomført praksis etter «Bergensmodellen»:

- Større **student-tetthet** (gj.snitt 6 stud/10 sengeplasser) enn vanlig «fordelingsnøkkel» ved sykehuspraksis i Helse Bergen.
- **Høgskolelærer** har vært tilstede faste dager og tidspunkt 1. praksisperioden med intensjon om å være tilgjengelig for studenter og sykepleier hvis behov for faglige eller pedagogiske avklaringer. Ordinær lærerressurs (1 ½ time pr stud pr uke) har vært benyttet.
- **Praksisveileder** (sykepleier på post med videreutdanning i veiledning) har hatt et overordnet ansvar for studentene:
 - Samarbeidet med lærerne om planlegging av praksisperiode, turnus samt gjennomført halv- og heltidsvurderinger av studentene
 - Fast undervisning for studentene om relevante og ønskede fagtema
 - Koordinert samarbeidslæringen ml spl- og legestudenter
 - Frikjøpt i ca. 20 % = 1 dag pr uke
- Studentene har **ikke hatt faste kontaktsykepleiere** men fordelt seg på sykepleierne på vakt.
- Studentene har hatt en **Praksisbok** hvor de har rapportert etter hver vakt erfaringene de har gjort og utfordringspunkter de selv ser. Sykepleier som har gått med studenten har skrevet sine erfaringer med studenten og identifiserte utfordringspunkter. Praksisboken skal sikre kontinuitet i praksisoppfølgingen samt bevisstgjøre studenten på fortløpende læringsbehov.
- **Tverrprofesjonell samarbeidslæring.** Legestudenter fra UiB har gjennomført 9 ukers praksisperioder samtidig med sykepleierstudenten og dette har muliggjort samarbeid ml sykepleier- og legestudentene:
 - Felles mottak og oppfølging av pasient
 - Felles presentasjon av pasientcase
 - Simuleringstrening
 - Felles prosedyretrening

I prosjektperioden har det vært testet ut et studentvurderingsskjema for å se på muligheten for å utarbeide et felles skjema på tvers av høgskolene.

Resultat

Det ble tidlig klart at studenttettheten var lagt noe høyt både med tanke på oppfølging og læresituasjoner, og etter 2.praksisrunde reduserte vi fra 8 til 6 studenter. Dette er likevel flere studenter enn på tilsvarende poster.

Alle involverte opplever at praksisveileder med avsatt tid har representert kontinuitet som har vært avgjørende når det ikke har vært fast kontaktsykepleier. Mangel på kontaktsykepleierrollen har skapt noe usikkerhet hos sykepleierne og studenter og sykepleiere opplever at dette krever at studenten stadig må «presentere» læringsmål for nye sykepleiere og ta mer ansvar for progresjon i egen læring. Det har vært avgjørende at alle parter har benyttet Praksisboken. I starten var det utfordrende for sykepleierne å uttrykke seg gjennom praksisboken. Tydelig og planlagt tilstedeværelse fra lærer ble rapportert som positivt fra både studenter og sykepleiere.

Den tverrprofesjonelle samarbeidslæringen med legestudentene har vært evaluert svært positivt og har gitt studentene en ny erfaring og trygghet i sykepleierrollen enn de har opplevd i andre praksisperioder.

Konklusjon

«Bergensmodellen» har fungert godt på kir 5 og deler anbefales videreført. Størst usikkerhet ligger i det med å ikke ha fast kontaktsykepleier. Ved større sengeposter kan dette kanskje være utfordrende og man må i alle fall sikre at svake studenter ikke faller igjennom ved at de ikke blir sett.

Formidling

- Prestasjon av prosjektet 6. desember 2013 på heldagsmøte i Sykepleie Faglig Råd i Helse Bergen hvor tema var «Utdanning» og hvor høgskolene også var invitert med.
- Seminar for prosjektgruppen med erfaringsutveksling og evaluering august 2014
- Høsten 2015 skal prosjektet presenteres på fagdag for sykepleiergruppen kirurgisk klinikk i Helse Bergen
- Utvidet evaluering (evt artikkel) planlegges i 2015 hvor datamateriale fra alle besvarte spørreskjema, evalueringssamtaler og annen erfaringsutveksling vil bli sett i sammenheng med tanke på å videreutvikle en praksismodell som kan være overførbart til flere praksisarenaer.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

Det har vært et svært godt samarbeid mellom skolene og praksisfeltet i dette prosjektet: Lærerne fra HiB og Betanien har gjennom tilstedeværelse og oppfølging av studentene i praksis ved kir 5 hatt jevnlig dialog med praksisveileder og sykepleiere. Det er gjennomført evalueringssamtaler med personale på posten, lærerne fra høgskolene og prosjektleder ved avsluttede praksisperioder.

I opprinnelige planer var sykepleiestudenter fra Haraldsplass Diakonale Høgskole tenkt inn i prosjektet men etter hvert som praksismodellen utviklet seg mente prosjektgruppen at det ville være mest nyttig å gjennomføre med studenter fra HiB og Betanien. Disse to skolene har praksisperioder og praksisopplegg i Helse Bergen som er ganske like og det er derfor enklere å lage et felles opplegg med disse to.

Studentinvolvering

36 sykepleiestudenter har gjennomført praksis etter «Bergensmodellen» på kir post 5. Studentene har besvart spørreskjema/evalueringsskjema etter gjennomført praksis samt deltatt på evalueringssamtaler underveis og mot slutten av praksisperioden. Dette har gitt viktige bidrag til korrigerende og utvikling av praksismodellen.

10_13: Kvalitetssikring av muntlig rapport på sjukehus – når er den naudsynt?»

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Kari Anne Einarsen	Høgskulelektor	Haraldsplass diakonale høgskole	kae@hdh.haraldsplass.no
Prosjektmedlemmer:			
Tove Giske - prosjektvegleiar	Førsteamanuensis	Haraldsplass diakonale høgskole	tgis@hdh.haraldsplass.no
Kari Bengtson	Sjef sjukepleietjenesten	Haraldsplass Diakonale sykehus	

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Mål/hensikt

Formål for dette prosjektet er at studenter skulle ha fokus på ulike typer muntlig rapport og reflektere over det de hører og ser i forhold til kvalitet på sykepleietjenesten. Hovedmålet er at studentene skulle utforske betydningen av muntlig rapport for kvaliteten av oppholdet for pasienter på Haraldsplass Diakonale Sjukehus.

Delmålene at studentene skulle erfare og reflektere over hva som kjennetegner god og mindre god muntlig rapport, reflektere over muntlig rapport i forhold til pasienttrygghet, øve opp et kritisk blikk inn i faget og reflektere over erfaringer i forhold til pedagogisk teori og kommunikasjonsteori. Studentene skulle foreslå tiltak for å kvalitetssikre muntlig rapport. Delmål for praksis var et økt fokus på kvaliteten i muntlig rapporter for å vurdere tiltak for kvalitetssikring av muntlig rapportering.

Metode/ gjennomføring

Prosjektet har gått over to år og vært organisert over tre uker for fire grupper studenter på seks til syv poster ved Haraldsplass Diakonale Sykehus. Første uken fikk studentene innføring på høgskolen hvordan de skulle arbeide i prosjektet. Andre uken var studentene tre dager i praksis med deltagende observasjon. I uke tre analyserte studentene datamaterialet og skrev rapport. Studentene har laget to postere og presentasjoner til Forskingsdager på Haraldsplass i 2014, 2015.

Gjennomføring

Høsten 2013: utarbeidet vi timeplan, observasjonsskjema og ulike maler til bruk i studien. Fire puljer med studenter har gjennomført opplegget etter oppsatt plan; Våren 2014 med 28 studenter i to puljer og våren 2015 med 24 studenter i to puljer. Kari Anne Einarsen og Tove Giske har tydeliggjort og utviklet undervisninga i uke en og analyseprosessen i uke tre. For siste pulje, pulje fire, fungerte det svært bra!

Resultat

Alle fire puljene har skrevet analysedelen i rapporten fra bunnen av. De andre delene av rapporten har de ulike puljene videreutviklet det som tidligere studenter har skrevet.

I tillegg til å skrive rapport med ulike resultat og funn, har de fire puljene hatt særlige oppdrag: Første pulje studenter i 2014 presenterte rapporten for sine medstudenter i april. Andre pulje studenter i 2014 har laget poster og presenterte resultatene på Forskingsdagene på Haraldsplass 24. september 2014.

Første pulje 2015 har vektlagt særlig diskusjonen i rapporten. Andre pulje studenter i 2015 har arbeidet med å tydeliggjøre hele rapporten og tillegg presentere powerpointpresentasjon og poster på høgskolen og sykehuset under Forskingsdagen på Haraldsplass 23. september 2015. Kari Anne Einarsen og Tove Giske gjennomfører endelig sluttrapport som vil bli lagt ut på Brage.

Konklusjon

Prosjektet har vært et godt samarbeidprosjekt mellom Haraldsplass diakonale høgskole og Haraldsplass Diakonale Sykehus. Studentene har fått prøve seg som forskere i praksis, noe som er en del av NSF si anbefaling. Studentene har tilsammen gjennomført 1100 timer deltagende observasjon av muntlig rapport. Studentene har reflektert over forhold som påvirker rapporten og hvordan den bidrar til kvalitet i sjukepleien. Ved å analysere observasjonene med temaanalyse av funnene sine, har studentene fått innsikt i kvalitativ metode. Prosjektet har gitt verdifull innsikt i akademisk arbeid ut ifra forskning i praksis. Evaluering av prosjektet tilsier stort læringsutbytte for studentene.

Formidling

Studentane har undervist sine medstudentar både om prosessen og resultatet av studien. Dei har også laga poster både våren 2014 og 2015. Desse blir hengt opp både på HDH og HDS. Studentane presenterer resultat frå prosjektet på Forskingsdagane på Haraldsplass i september både i 2014 og no i 2015. Kari Anne Einarsen har har informert om prosjektet for både avdelingsleiarane og fagsjukepleiarane på aktuelle postar på HDS.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

HDH og HDS har samarbeida om dette prosjektet frå dei første ideane kom og fram til no. Fagutviklingssjukepleiarane og prosjektleiar Tove Giske utvikla prosjektet. Etter at vi fekk innvilga prosjektet har observasjonsskjema til bruk på sjukehuset vore utvikla i samarbeid mellom HDH & HDS. Kari Anne Einarsen har informert og samarbeida med avdelings leiarane på dei aktuelle postane om alle praktiske detaljer for gjennomføringa av prosjektet.

Kari Anne Einarsen har valt ut primærpasientar for studentane å observere i forhold til i samarbeide med postane.

Samarbeidet har fungert utmerka og alle har vore positive til at dette skal vi få til. Både sjukehus og høgskule er små institusjonar så samarbeidet har vore ukomplisert å planlegge og gjennomføre.

Studentinvolvering

Det er studentane som er dei aktive i dette prosjektet – vi rundt har lagt til rette og veileda undervegs.

Studentane har samla data rundt muntleg rapport på ulike postar på sjukehuset, ved deltagende observasjon. Data dei har samla har dei analysert – individuelt og i grupper. Studentane har skreve heile rapporten om prosjektet, dei har laga poster og presentasjonar om prosjektet for andre.

Så dette prosjektet har hatt svært høg studentinvolvering og læringsutbytte for studentane har vore deretter.

11_13: Saman er vi best om å lære å arbeide tverrfagleg som student.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Kari Anne Einarsen	Høgskulelektor	Haraldsplass diakonale høgskole	kae@hdh.haraldsplass.no
Prosjektmedlemmer:			
Tove Giske - prosjektvegleiar	Førsteamanuensis	Haraldsplass diakonale høgskole	tgis@hdh.haraldsplass.no
Tor Frithjof Wigers larsen	Enhetsleder Rehabiliteringstjen ester	Haraldsplass Diakonale sykehus	
Kari Anne Einarsen	Høgskulelektor	Haraldsplass diakonale høgskole	kae@hdh.haraldsplass.no

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Mål/hensikt

Formålet med prosjektet er at sjukepleiarstudentar skal få erfaring med systematisk tverrfagleg arbeid i dei kliniske studiar.

Metode/ gjennomføring

Prosjektet har blitt gjennomført to gonger i vårsemestret 2014 med til saman sju studentar som er ute i 9-vekers praksis på to sengepostar. Hausten 2014 vart desse to sengepostane slått saman. Våren 2015 vart prosjektet utvida til ein tredje sengepost, så tilsamman 26 studentar i 9-vekers praksis på tre sengeposter har delteke i prosjektet.

Våren 2014 samarbeida studentane med tverrfagleg personale som arbeider på sjukehuset.

Våren 2015 har studentane samarbeida med fysioterapistudentar om prosjektet.

Studentane har i dette prosjektet:

- sett seg inn i korleis det tverrfaglege teamet arbeider om /med pasientar
- Sett seg inn i korleis ulike yrkesgrupper /tverrfaglig team arbeider med pasientar med sammensette helseproblem
- samarbeida med tverrfagleg team om oppfølging i pleien og ved å gi informasjon, veiledning og undervisning til pasient og evt. pårørande
- presentert pasienten på tverrfagleg møte på posten
- tatt aktivt del i utskrivingsprosessen: skreve sjukepleiesamanfatting, satt seg inn i tverrfagleg notat i DIPS, fulgt opp avtaler med kommunen

Status i prosjektet

Prosjektet har blitt gjennomført som planlagt i søknaden, sjølv om vi fekk kr. 50 000,- mindre enn det var søkt om.

Resultat

Studentane har gjennomført prosjektet slik det var planlagt.

Studentane sine erfaringar er blitt innhenta ved hjelp av fokusgruppeintervju i mars og i mai både i 2014 og 2015. Intervjua skal bli transkribert og analysert og skreve ut i ein endeleg rapport. Dette arbeidet vil bli gjort i juni og til hausten 2015.

Konklusjon

Dette prosjektet har vore eit godt samarbeidsprosjekt med sjukehuset der studentane i prosjektet har gått i dybden på det med tverrfagleg samarbeid. HDH og HDS har hatt eit godt samarbeid gjennom prosjektet og studentane har evaluert prosjektet positivt. Tilbakemeldinger frå studentane i 9 vekerspraksis er at fokus på tverrfagleg samarbeid i skriftlige arbeidskrav og som tema i samtalan mellom student, praksisveileder og lærer har gjort studentane meir bevisste på tverrfaglig samarbeid som del av læringsprosess i praksisperioden.

Formidling

Dette har ikkje vore aktuelt til no.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

HDH og HDS har samarbeida om dette prosjektet frå dei første ideane kom og fram til no.

Enhetsleder for rehabiliteringstjenesten ved HDS Tor Frithjof Wigers Larsen, prosjektleiar Kari Anne Einarsen og Tove Giske (HDH) har saman utvikla prosjektet og hatt gjevnlege møte for å avklare forventningar til det tverrfaglege teamet på sjukehuset og for å informere studentane om fokuset i prosjektet.

Samarbeidet har fungert godt og alle har vore positive til at dette skal vi få til.

Både sjukehus og høgskule er små institusjonar så samarbeidet har vore ukomplisert å planlegge og gjennomføre.

Studentinvolvering

Det er studentane som er dei aktive i dette prosjektet. Studentene har særlig vektlagt læringsutbytte som handler om tverrfagleg samarbeid. Kari Anne Einarsen har veileda studentane i praksis og hatt gjevnlege samtalar med dei og holdt fokus på det tverrfaglege samarbeidet oppe.

12_13: Opplæring av fasilitatorer i simuleringslæringsmetodikk.

Navn	Stilling	Arbeidssted	e-post
Prosjektleder:			
Marit Hegg Reime	Førstelektor	Institutt for sykepleiefag, HiB	mhr@hib.no
Prosjektmedlemmer:			
Marit Breivik	Høgskolelektor	Institutt for sykepleiefag, HiB	Marit.breivik@hib.no
Fred Ivan Kvam	Førstemanuensis	Institutt for sykepleiefag, HiB	Fred.ivan.kvam@hib.no
Guttorm Brattebø	Seksjonsoverlege	Kirurgisk Service klinikk, Helse Bergen	Guttorm.brattebo@hib.no
Janecke Merethe Engeberg	Msc, Anestesisykepleier	Ferdighetssenteret/ Kirurgisk Service Klinikk, Helse Bergen	Janecke.engeberg@helsebergen.no
Tone Johnsgaard	Høgskolelektor	Institutt for sykepleiefag, HiB	Tone.johnsgaard@hib.no
Astrid Forstrønen	Høgskolelektor	Betanien Diakonale Høgskole	Astrid.forstronen@betanien.no
Linda Øye	Høgskolelektor	Haraldsplass Diakonale Høgskole	Linda.oye@haraldsplass.no

Sammendrag av prosjektet og oppnådde resultater

Mål/hensikt

Helsetjenesten utvikler seg til å bli mer og mer kompleks, noe som krever god kunnskapsbakgrunn, medisinsk-teknisk kompetanse, evne til problemløsning, beslutningstaking og teamsamarbeid. Stortingsmelding 13; Utdanning for velferd-Samspill i praksis, vektlegger viktigheten av tverrprofesjonell kompetanse for å få god kvalitet på pasientbehandling. Morgendagens helsetjenester vil i enda større grad kreve fagfolk som fungerer godt i team når man skal behandle pasienter. Simulering er en pedagogisk metode der deltakerne kan få praktisert og anvendt alle disse kompetansene ved å trene på virkelighetsnære situasjoner de kan møte i yrkessammenheng. For å gjennomføre god simuleringstrening kreves opplæring av fasilitatorer i denne metodikken. De tre sykepleierhøgskolene i Bergen har i samarbeid med Helse Bergen utviklet et tre dagers fasilitatorkurs i simuleringsmetodikk der deltakerne på kurset må tilbake på egen arbeidsplass og gjennomføre simuleringstrening og erfaringer diskuteres på siste kursdag. Fasilitatorkurset vil gjøre ansatte ved høgskolene og på sykehuset i stand til å ta i bruk denne pedagogiske metoden i opplæringsøyemed.

Metode

Opplæringen vektlegger fasilitatorrollen innen simuleringsmetodikk og det pedagogiske fundamentet som ligger til grunn for denne metodikken. Fasilitatoren er den som veileder deltakerne gjennom simuleringen og som leder diskusjonen og refleksjonen etter øvelsene. Simulering er en metode som kan oppleves som truende, da den enkeltes kunnskaper og ferdigheter blir synlige. Det er fasilitatorens ansvar at alle deltakerne skal oppleve å lykkes.

Gjennomføring

Kurset er en blanding av teori i plenum og praktisk øvelse i grupper. I de praktiske øvelsene trener deltakerne på generelle akuttmedisinske scenarier med fokus på ABCDE og trygg medikamenthåndtering. Den praktiske treningen er nødvendig for å gi situasjoner for pedagogisk trening og fasilitering. Deltakerne får også kompetanse i å utarbeide læringsmål og scenarier som kan være aktuelle på egen arbeidsplass. I forkant av 3. kursdag, skal deltakerne ha gjennomført simuleringstrening på egen arbeidsplass slik at erfaringene kan diskuteres på kursets siste dag. Kurset gir deltakerne kompetanse i å lede simuleringsøvelser på egen arbeidsplass. Derfor er det ønskelig at arbeidsgiver sender to deltakere som kan danne makker-par og samarbeide om simuleringstrening på egen arbeidsplass.

(Foreløpig) resultat

Det er gjennomført 4 kurs med til sammen 64 deltakere. Kursene evalueres svært godt, der det spesielt trekkes frem at arbeidsmetodene egner seg svært godt for kompetansebygging for både studenter og kollegaer på egen arbeidsplass og der hovedmålet er å styrke pasientbehandling.

Konklusjon

Det unike ved dette fasilitatorkurset sammenlignet med lignende kurs, er at deltakerne må gjennomføre simuleringstrening på egen arbeidsplass og komme tilbake og legge frem erfaringene på siste kursdag. Dette er et av suksesskriteriene ved kurset, og deltakerne gir tilbakemelding på den viktige erfaringen dette gir for å kunne implementere metoden på egen arbeidsplass. Nye ferdighetslaboratorier både i Helse Bergen og ved Høgskolene Det skal opprettes nytt Ferdighetssenter i Helse Bergen som skal utformes for å kunne drive simuleringstrening og som skal kunne brukes av både studenter og ansatte. Det krever at det utdannes flere fasilitatorer.

Formidling

- Kurset er presentert på instituttmøte ved Institutt for sykepleiefag, Høgskolen i Bergen.
- BEST nettverkskonferanse 4-6. november 2013. Erfaringer med fasilitatorkurs i simuleringsmetodikk. Presentasjon ved Marit Hegg Reime.
- Prosjektet blir også presentert på Nettverkskonferanse i medisinsk simulering som arrangeres av Høgskolen Betanien 17-18.juni.2015.

Samarbeid mellom praksisfelt og høgskole

Det har vært et svært fruktbart samarbeid mellom Høgskolen i Bergen, Betanien Diakonale Høgskole, Haraldsplass Diakonale Høgskole og Helse Bergen. Prosjektgruppen innehar kompetanse på ulike felt, som har vært nyttig og nødvendig for å utvikle et godt kurs. Prosjektet har arbeidet etter aksjonslæring som metode, noe som har bidratt til at alle er likeverdige parter i gruppen.

Det har også vært nyttig å bygge på Guttorm Brattebø sine erfaringer med å arrangere fasilitatorkurs i regi av BEST stiftelsen, der traumeteam trener sammen for å bedre pasientsikkerheten.

Studentinvolvering

Kursdeltagerne har som del av kurset gjennomført simuleringstrening på egen arbeidsplass. Dette har i stor grad inkludert studenter ved de tre høgskolene. En survey er sendt ut for å kartlegge i hvilken grad deltakerne etter gjennomført kurs får benyttet simulering på egen arbeidsplass som ledd i opplæring og kvalitetsutvikling. Resultater fra denne foreligger juni-2015.

5. Publikasjoner/formidling

5.1 Vitenskapelige artikler

Ved utgangen av mai 2015 mottok sekretariatet sluttrapportene fra utviklingsmidlene 2013-2015, det ble da ikke rapportert inn noen publiserte vitenskapelige artikler. Dette utelukker ikke at det er publiserte artikler som ikke er meldt inn i rapporteringen. I flere av sluttrapportene er det beskrevet at artikler relatert til prosjektene er under utarbeidelse til publikasjon.

5.2 Annen formidling av prosjektene

Flere av prosjektene har resultert i poster presentasjoner, presentasjoner på fagdager, instituttmøte, nettverkskonferanse, forskningsdagene og diverse møter. I en del av prosjektene har studentene også hatt ansvaret for å presentere arbeidet for medstudenter. Flere av prosjektene planlegges videreført til nye grupper studenter. Det er i tillegg produsert 3 bacheloroppgaver på bakgrunn av prosjektene.

De fleste rapporterer om godt samarbeid mellom høyskole og praksisfelt.

Vedlegg 1.

Kriterium for tildeling av utviklingsmidlar

Utviklingsmidla skal medverke til å fremme eit sterkare samarbeid mellom utdanningsinstitusjonane (Haraldsplass Diakonale Høgskule, Høgskulen Betanien, Høgskulen i Bergen) og praksisfeltet (Haraldsplass Diakonale sjukehus og Helse Bergen HF) og skal tildelast til prosjekt der hovudmålet er å utvikle praksisfeltet som ei betre læringsarena for studentane.

For perioden 2013-2015 vil prosjekt innan følgjande tema bli prioritert:

- Føretaket som læringsarena for studentar.
- [Samhandling sett i lys av St.meld: 47. Samhandlingsreformen](#)
- Samspill/integrering mellom utdanning og praksisfelt sett i lys av Meld.st:13. [Utdanning for velferd. Samspill i praksis.](#)
- Tverrprofesjonalitet/ det tverrfaglege.

Krav til søknaden

Søknaden må

- være et fellesprosjekt mellom tilsette på høgskule og tilsette i helseføretak.
- beskrive studentinvolvering.
- være forankra fagleg- og hos leiar hos alle involverte partar.
- sendes inn via en leder.
- innehalde plan for evaluering, rapportering/formidling samt planar om iverksetting etter avslutta prosjektperiode.

Andre viktige forhold

Fagmiljøet si andel studentar i praksis vil vere ein del av vurderingsgrunnlaget. Fagmiljø med særskilte behov vil kunne bli prioritert utover dei ovanfor nemnde kriterier.

Det blir ikkje gitt støtte til overhead-kostnader eller til deltaking på kurs, utdanningar eller konferansar utan at dette er ein del av eit større prosjekt.

Det kan bli satt av midlar til konkrete prosjekt som er initiert av Samarbeidsmøtet.

Sekretariat for Utviklingsmidlene:

Haukeland universitetssjukehus, Helse Bergen ved
Forsknings- og utviklingsavdelingen, Seksjon for fag og utdanning

Administrasjonsbygget
Haukeland universitetssjukehus
5021 Bergen
Telefon: 55 97 72 45

E-post: utviklingsmidlene@helse-bergen.no

Denne rapporten er utarbeidet av
Utdanningsrådet ved sekretariatet,
Trine Grimstad og Hilde Nesse,
Juni 2015.